

Een kort predikan,
som hållen är i S.
Nicolai kyrckia i
Stockholm, öffuer
t...

Elimaeus, Olaus Ericsi,

*1 Mda Br. Mårtensdotter,
Margareta*

National Library
of Sweden

MÅRTENS DOTTER, MARGARETA, *Am. Ser. 1.*

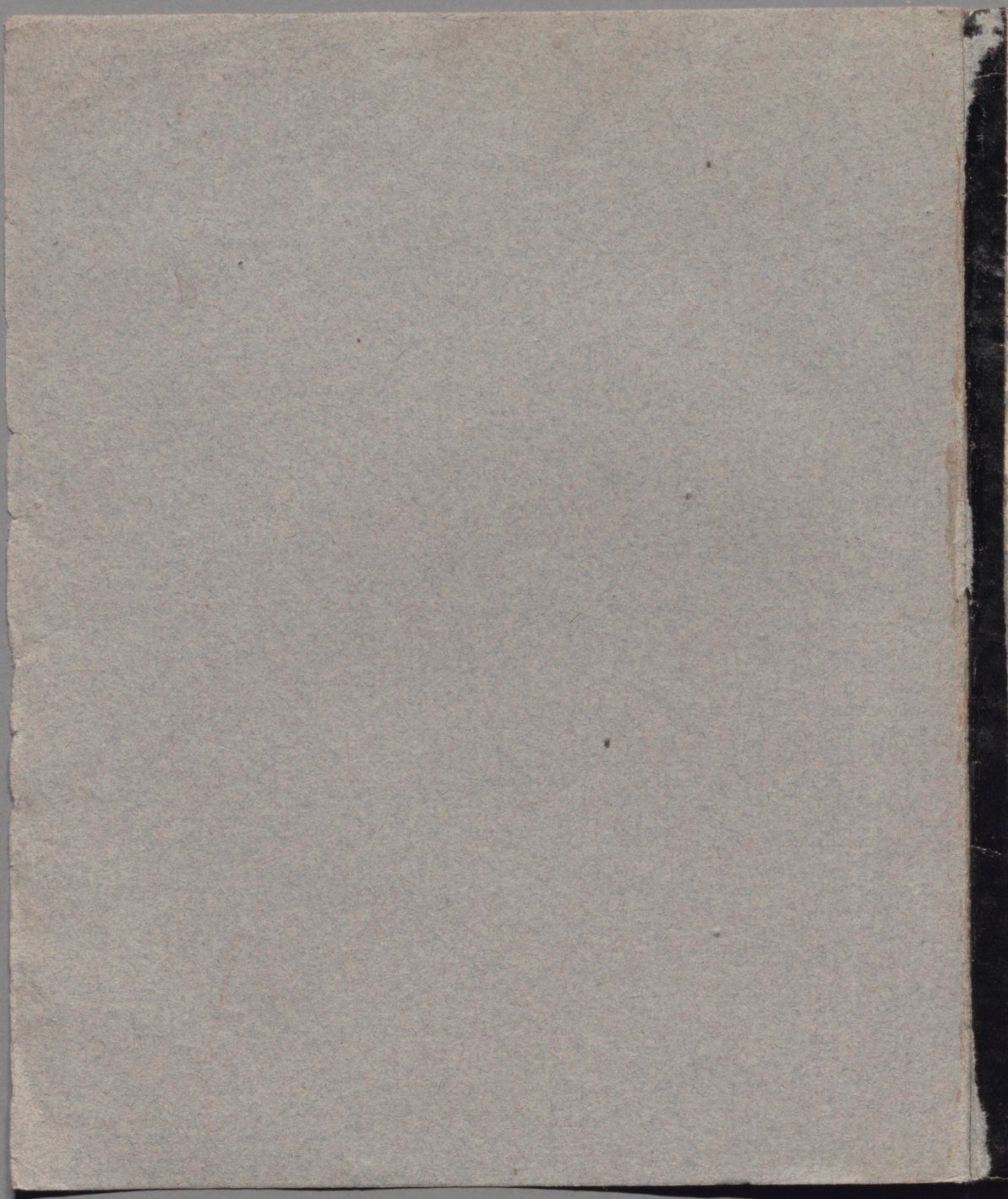
Fol. 1300

1300

Lutjered

(B)

En
Kort Predikan

som hålles år i S. Nicolai Kyrckia
i Stockholm/
öffuer

Then ärlighe och wälachtadhe

Peter Grönebergz / förnämlich
Köphandlares och Borgares ther
sammanstädz Salige Hustrues /

Gudhfruchtigh / ärligh och dygdesam

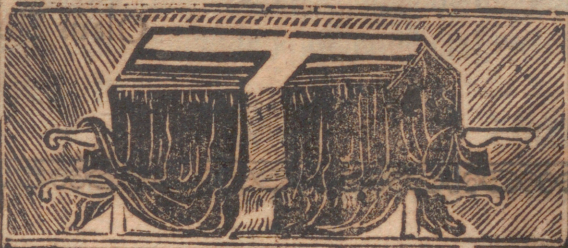
H. MARGARETÆ,
Morttensdotters / Luff.

aff

OLAO ELIMÆO,
Pastore Stockholm.

Then 21. Septembr. Anno 1617. 17

Prælo Reusneriano. Anno M DC XVIII.

S. P.

Godhe Wän / Peter Grönebergh / Effter iagh båd
dhe tå edher elskeligh kære Husfru genom then tim
meligha Döddhen wårdt edher ifrå ryckt / och senwål se
dhan i ächskitelige Tjödher och room / icke allenast aff
edher sielff / vthan ock aff androm / haffuer nogh lampt
förnummit / huru swårligha / haffuen taghit widh edher
hennes dödheliga Afgång : Haffuer migh lyug icke
otienlighit wara / at then Sermonen som i hennes Be
graffning giordes / skulle tryckias : Henne til een tilbör
ligh åminnelse / Edher och begges edhers kære Barn
och Wårdnadher til een hughneligh Tröst. Förthen skul
haffuer iagh ock latit henne vthgå / i then Tilförsicht /
at i thet låten edher behagha / och til thet besta vptagen :
såsom aff then thet bekänner sigh wara plichtig an til at
wara edher til wilia vthi sådana och annor moetta / för
then godha Benegenheeten och Wålgerningarna / som
i migh haffuen esomoffrast latit påståna. Här medh
Edher / medh edhre kære Barn / och alt thet edher kære
är / Gudhi then alzmachtigeste befallandes. Datum Stock
holm / then 7. Julij, Anno MDC XVIII.

E. T. B. A.

Olaus Elimæus.

Argumentum

Matth. XXI.

I Vpståndelsen hwarcken tagher
Man sigh Hustru/ eller Quin-
na gifz Manne/ utan the äro
lijka som G V D I Änglar i
Himmelen.

Bland andra wår Christeliga troos
Handlingar / är Artickelen om Vp-
ståndelsen ifrå the Dödhä / och thet
ewiga Liffuet / icke then ringaste. Ty
honom förvihan är all wår Troo säfång / och
wi ärom allerslaste ibland alla Menniskior i
Werldenne. Är förthen skuld högelliga aff nö-
denne / at samma Artickel medh flit bliffuer be-
trachtat och öffuertwåghat / effter Scriffthenes
grund och meening.

A li

Ther

Therföre haffuer iagh vthi thenne Christeliga Begraffningen / som här nu på färde är / migh företaghit thenne Orden / som nu opläsne äro / til at förhandla : Effter the een synnerligh och trösteligh Vndervisningh ther om innehålla / Hvilke man i thesse två effterföllande Stycken görandes warder.

I. Om the Dödhäs Vpståndelse / och then Nyttan och gagnet som Christne Menniskior / som i Werldenne leffua / ther aff haffua.

II. Huru thet skal sigh haffua medh Gudhfruchtige och rättrogne Menniskior i thet ewigha Liffuet.

Gudh giffue oss nådhen ther til / at wi så ther om måttom här handla och höra / at wi ther måttom thet i sanning förnimma / Amen.

Thet första Stycket.

Menniskionnes skal och förnuft mynkes ther wara omögeligt / at then som förrättnar / warder til Ask och Mull / ja lika som til intet / skal någon tidh stå vp igen och leffua /

leffua / helst medh samma Lemmar och Ledha-
møter / Been och Hrodh: Hwarföre ock Hedh-
ningarna aldeles neekadhe the Dödhas vp-
ståndelse / och platt intet Hopp hadhe om henne.
Och förthen skul gruffuade sigh / och swärligha
försträcktes för Dödhen / sörgde och begreto
sijna framledhna vthan någhon Hugswalelse
och Tröst sielssue / och haffua leegdt andra medh
sigh til at gråta och iåmra sigh / på thet Sor-
ghen skulle wara thes större / och sakene list-
mättigh.

1. Thef. 4.

Thet samma gjorde ock ibland Judarna the
som kalladhes Sadduceer / och the ras anhang:
Hwille ock Herranom Christo gaffuo tillfalle
til thenne Orden som man nu oplåst haffuer /
Såledhes / at the gaffuo sigh i Kamp och Dis-
putatz medh honom / föregeffuandes itt oför-
leggeligt Argument (som them tyckte) Om een
Quinna / som hadhe hafft siw Mån hwar effter
annan: Om tā the Dödhe skulle vpstå / och
samt medh andra thenna Quinnan / och hen-
nes siw Mån / så skulle hon antingen behålla
them alla tillifka / eller thet skelle bliffua ett Dis-
putatz och Tråta them emellan / hwilken the ra
widh henne bliffua skulle: Men althensund
A iij thetta

Matt. 22.

ihetta alt wore swära olifflighit / så skulle thet
ock wara olifflighit / ja omögelighit / at the Dö-
dha skalle opstå. Men then helige Seriffte/
bådhe i thet gamla och thet nya Testamentet /
lärer fast annorlunda här om / såsom man ock
klarligha kan see vthaff thet Swaret / som Her-
ren Christus haffuer giffuit på thenne Saddu-
ceers främstelta Disputatton. Såsom ock an-
dre Serifftennes Witnessbörder / hvilka alt
för långsampt woro nu til at vprättna / Är ock
teke heller aff nödhenne / allthenstund wij nu
alle (thes Gudhi ware loff) här vthinnan ärom
så vnderwijste och bekräftadhe / at wij om the
Dödhas Vpståndelse och itt annat Luff / som
ingen enda haffua skal / alzintet twiffle / vthan
vppenbarligha bekänne / säyandes bådhe stoo-
re och små : Jagh troor Kögens Vp-
ståndelse / och itt ewinnerlighit Luff.
Doch moste wij tagha oss til vara / at wij aff
thenna Troona teke låta oss försöra / och fliteli-
gha bidie Gudh / at han oss thet vthi wärdigas
nådheliga styrckta och stadhfasta. En om wij
henne misste / så haffue wij ingen Tröst emoot
thenna timeliga Dödhen. Och när wij henne
haffuom / så kunnom wij frimodeliga och oför-
färat

fårat biddha honom / och hädhan skillas / medh
then H. Job och så säya : Jag weet at min För-
lossare leffuer / och han skal på sidstonne opwäc-
tia mig aff Jordenne / och iagh skal medh thes-
so minne Herdh omflädd warda / och skal i mitt
Rött få see Gudh / Honom skal iagh mig see /
och minn öghon skola skodha honom : Och medh
Stimeone : **H E R R E** / nu låter tu tin Etenare
fara i Fridh. Item medh Paulo : Jagh ästun-
dar skillas hädhan / och wara medh Christo.
Theslifeste kunnom wij ock wara vthan ängz-
lan och qwidho / när wore Kärkomne wård-
nader ifrå oss ryckte warda / stilla wåra Tårar /
och giffua oss wål til fridz. Sålom David glor-
de / som sörgde / greet och fastadhe / medhan hans
Son war siuker / men när han war dödh / så
war han gladh / åt och drack : Och Job som sa-
dhe / när han hörde at alle hans Barn woro
omkomne / **H E R R E** gaff / och **H E R R E**
togh / wålsignat ware Herrens Namn.
Wij kunnom ock vthi all Wedhermödho / som
oss oppå komma kan / sa ock i sielffua Dödhen
lindra thenne Sorghen / Swedhan och Bit-
terheeten ther medh / at wi komom ther ihogh /
at wij teke skulle bliffua i Dödhenom / vthan
opstå

Job 19.

Luc. 2.

Philip. 1.

Ps.

2. Sam. 12

Job 1.

Ps

opstå igen / och leffua. Såsom Tertullianus så-
gher: Fiducia Christianorum, est resurrectio
mortuorum. The Dödhäs Vpståndelse är the
Christnas Förtröfning. Och thetta är the
första Stycket / Om the Dödhäs Vpstande-
se / och hward gagn wij aff thesse Troos Artike-
len haßuom. Fölter thet Andra.

Thet andra Stycket.

DM Gudhfruchtigha och rättrog-
ne Menniskiors Velkor och Legenheet i
thet ewigha Lifßuet. Ther om Texten så lydher:
Hwarcken tagher Man sigh Hustru/
eller Quinna giffis Manne. Och thetta rim-
meligha Lifßuet haßuer thet sigh så medh Men-
niskiorne / at the som til någre Åhr och För-
stånd komne äro / moste giffua sigh i Echteskap /
om the icke haßua något synnerligt hinder / el-
ler Rystheetennes Gåßua / hwilken ganßka såå
haßua.

1. Ty thet är Gud; then alzmechtigastes
egen skickelse / ja then första Ordning / som han
inßtichtadhe / när han Menniskian skapat ha-
dhe.

Gen. 1. och
2.

II. Effter

II. Effter Menniskione äre intet godt wara
allena / och ingen haffua then sigh til honom må
hålla / hwilket the som vthi Ehtestapet en tidh
lessuat haffua / och igenom Döddhen mist sijne
hierteligha läre Makar / wäl weta / och medh
theras suckande / tårar och ångslan låta påstis-
na. Ty them tycker icke annars än een thera
Handen / ja ock halffua Hiertat / wore vthslutte
vihu theras Bröst.

III. Så moße en ock giffua sigh i Echte-
skaps omgånge / på thet man ther medh motte
bliffua bewarat ifrå Lösachtigheet och olofligh
Belandelse. Säsom Apostelen Paulus sä- 1. Cor. 7.
gher : Til at vndfly Volertij / skal hwar och en
haffua sin eghen Hustru. Men effter Vpstån-
delsen warder platt een annor Lågenheet medh
Menniskionne / Ty the skola wara som
Gudz Änglar i Himmelen / säsom wår
oplåsne Text lydher.

Här skal man achta först / at thetta skal icke I.
förstås om alla Menniskior / vthan allenast the
Rättrogne och Gudhfruchtighe. Ty ändoch the
Dgudhachtighe och Drogne ock vpsåandes
warda / så steer them icke för then skul then Äran /
at the skola warda listka Gudz Änglar i Himme-
len /

Dan. 12.

Matth. 25

11.

Psal. 104
Ebr. 1.

len / vthan the stå vp til ewigh Försmädelse /
och warda förwiste vthi then Elden / som al-
drigh vthslätna skal / vthan plägga och bren-
na them vthan återwendo.

Ther hoos skal man ock thet här märckta /
at thenne Lijfheeten / som the Gudhfruchtighe
warda haffuandes medh Gudz helgha ånglar /
icke skal taghas för warelsernes Lijfheet : En
Anglarna äro Andar och andeligher warelser /
som icke haffua Bekamen / Lemmar och Ledha-
mötter som Menniskiorna haffua: Men thet the
vthi menniskio Hampn och Skapnat äro sed-
de aff Patriarchen Abraham / Jacob / Na-
noah / Tobia / Zacharia / Jungfru Maria /
Heerdarna i Christi Gødheise / Dulmerna i
Christi Graff / och Lärjungarna i hans Him-
melsfärd / thet haffuer icke varit theas eghen
naturligh Skapnat / vthan een antaghen
Hampn / eff'er Gudz sticckelse / hwilken the hadhe
och behöllo så länge the vthräitadhe thet Åran-
dec til hwilket the aff Gudhi sticckadhe woro / och
när the sitt Wårff vthräitat hadhe / haffua the
samma Hampn hasteligha afflagdt och vnder-
fundom strax förswunnit aff theas åsyn som
them seedt haffua. Men Mennisklorna warda
ock

ock efter Vpståndelsen haßuandes Lekarne och
alla Ledamöter heela och hålne som the i thetta
Liffuet haßt haßua (doch förklarada / och Her
rans Christi förklaradha Lekarne liika) såsom
Job sågher / och wij bekänne vhi wår Christeli
gha Troos Artikel / om hwilket talat är i thet
förre Stycket. Så är tå ihenne Lijtheeten för
ståandes icke om Warelsernas / vthan Eghe
skapernas Lijtheet.

1. Cor. 15.

Phil. 3.

Job. 9.

Hwilke äro tå the :

I. Anglarna äro odödhelighe / och förthen
skul behöffua ingen förökelse / althensfund the
ras Taal aldrigh minskas / vthan bliffuer alt
tåmpet liika stoort. Så warda ock Mennekior
na efter Vpståndelsen Odödelighe / och haßua
förthen skul intet behoff någhon Hielp til Förö
kelsen / på thet theras Slechte skal bliffua widh
macht hållet / sedan the vthwaldas Taal och the
ras hoop som Saligheetena besittia skola / är
aldeles fullkomligh bliffuen / Therföre behöff
ues ock icke Echteskapet ibland Man och Quin
na efter Vpståndelsen / såsom Frelßaren Chri
stus här sågher.

1. Cor. 15

II. Anglarna haßua ingen naturligh och
lekamligh Hielp och Bistånd / Hws / Herber
ghe /

B ij

ghe /

ghe/Naat/Dryck/Kläder/Wärma/Twet-
ningh/Kofning eller någon lekamligh Sközl.
Så warda ock Menniskionar effter Uppståndel-
sen frise för all sådana lekamlighe Nödorffter.
En då bliffuer ingen Köld eller Frost mera / in-
gen Hunger / ingen Törst / ingen Sorgh / ingen
Stwfdom / ingen Sweda eller Werck / Sum-
ma : Intet aff thet Dnda som thetta osla Liff-
uet är vndergiffuete / och behöffuer Hielp och
Förfordringh före / Mycket mindre någon oren-
ligh Lust och Bråna / effter Menniskian är
reenat och frijat ifrå all Syndernas smitto och
oreenligh betegenheet / til all sin Hogh / Stäl
och Sinne / såsom hon i förstonne aff Gudhi ska-
pat wardt.

III. Anglarna äro ock begåffuadhe medh
itt högt Förstånd / på höghe / guddommelighe
och himmelske Saaker / Så bliffua ock Gudh
fruchtige Menniskior i thet tilkommande Liff-
uet / begåffuadhe medh höggh Wijsheet och
Kundskap / så at the skola känna Gudh then he-
ligha Treefaldigheet / hwilken the see kunna / ic-
ke såsom vihi een Speghel / vthan Ansichte ifrå
Ansichte / thet är / fullkommeliggha / och såsom
Han är.

1. Cor. 13.

1. Joh. 3.

Thet

Thet är een Christen menniska een stoor
Hugnat och Hiertans Glädhie / at hon kan nå-
ghorlunda känna Gudh / weta hans guddomli-
gha Warelse och Wiltia: Ty sielffuer **HERRAN**
Christus kallar them saltigha ther före / och **Luc. 10.**
Psalmisten David siunger ther öffuer medh
frögd / säyandes : Non fecit taliter omni na- **psal. 147.**
tioni, nec iudicia sua manifestavit eis.

HERRAN haffuer icke bewist allom Fole-
kom thenna Näden och Wälgerningar / at han
haffuer oppenbarat them siina Domar. Thet-
ta fattas Hedningarna / som Gudz Ord intet
haffua / Thetta fattas Judarna / som på Ghris-
tum icke troo wela : Thetta fattas Papisterna /
som Christi Evangelium förskuta. Men the
som Gudz Ord haffua / til Frelsaren Christum
sigh stadheliga hålla / hans Ewangeliska Läro-
elsta / och ther widh sigh trösta / the känna all-
reedho i thenna Werldzens Alende vthi sitt
Hierta then Glädien och Frögden som the se-
dhan i all ewigheet / vthan meen och hinder be-
hålla och niuta skola i Himmelen. Ja så kån-
na henne / at the heller wela mista alt thet godha
the här haffua än the wela sig ther ifrå / genom
någhot låta hindrade warda. Hwad troor tu

godh Christen Menniskia thet wil warda för-
hugnat och Frögdh/när wi komme til at skoda
honom. Thet kan ingen Menniskios Hierta vt-
ransaka/mykit mindre någons Tunga beschriff-
ua och vithala: Thetta motte iwo vara een hög
Gåffua/som the Gudhfruchtighe effter Vpsån-
delsen warda medh begåffuade/ och een herligh
Lägenheet til hwilken the vpsatta bliffua. The
mista och icke thenna Kundskapen som the här
haffua om theras kärkomne Vårdnadher/
vthan warda ther vthinnan mykit skarpare
och förståndighare / så at the icke allenast skola
känna them igen / som the i thetta Liffuet kändt
och kär hafft haffua / vthan ock them som the
aldrigh sågho / såsom the helige Patriarcher-
na/som woro i Werldennes Begynnelse/ Pro-
pheterna/Apostlarna/Martyrerna. Såsom
man haffuer til at see aff then Kundskapen som
Christi Lärjungar/Petrus/Jacobus / och Jo-
hannes hadhe om Mose och Elia på Taboris
Bergh i Christi Förklaring. Aff hwilket the
wordo medh een sådana Glädie betagne / at the
intet meera tenckte på thenne Werlden/vthan
wille ther bliffua. Sådana Glädie warder ock
them Gudhfruchtighom wedherfarandes aff
then

Matt. 17.

then Kannedomen / medh hwilken the effter Op-
ständelsen bliffua begåffuade.

I V. Anglarna äre ock krafftige och star-
ke / så at en aff them kan nedherleggia een heel
Kriugzhår ehuru stoor han wara kan / såsom
man läs om Konung Sancheribs öffuerdädi-
gha Kriugzmacht. Herrans Angel foor uth
om Nattena / och slogh i the Assyriers Låghe/
hundradhe tusend och fem och ottatyo tusend
Mån.

2. Reg. 19.
2. Par. 32.
Esa. 37.

Så warda ock Gudhfruchtighe Mennt-
skior effter Opständelsen krafftige och starcke/
ehuru Swage the i Beridenne warit haffua/
effter Apostelens Pauli klara Winesbörd. I
thetta Liffuet behöffuer Mannen Hustruna/
och Hustrun Mannen sigh til Syrelio / och
lika som til en Staff / widh hwilken the må-
gha sigh stödia / när them någhon Swagheet
oppå går / och til at hielpa sigh op medh när the
råka snaffua och falla / såsom Salomons Pre-
dikare talar: Faller en aff them / så hielper hans
Stalbrodher honom op igen. Vee honom
som är allena / faller han så är ingen annar för
handenne som honom vphielper. Men i thet
tilstundande Liffuet är ingen swagheet / vthan
een

1. Cor. 15.

Eccles. 4.

een sulkomlig Starckheet / intet fall / vthan sta-
digt footefäste och Stånd. Och för then skuld
behöffues icke heller at Mannen skal tagha sigh
Hustru / eller Dwinna gifz Manne / såsom
H Erren Christus i wår opläsne Text säger:
I Vpståndelsen / hwarcken tager Man
sigh Hustru / eller Dwinna gifz Man-
ne / vthan the äro lika som Gud; An-
glar i Himmelen.

V. Anglarna äro ock sådane Creatur som
tiena Gudhi / och lika som en höggh Potentat;
daghlighe Liffnechter stå för honom / och loff-
siunga honom / såsom liuslighe och konstrijke
Sångare och Spelmän / ropandes vthan åter-
wendo : Heligh / Heligh / Heligh **N E X X E N**
Gudh Zebaoth.

Så skola ock the Gudhfruchtige effter Vp-
ståndelsen stå för H Erren then höggha heligha
Trefaldigheeten / och tieno honom Nat och
Dagh / vthan någon ledho och Tröttsamheet /
ta iu lengre iu heller. Och vphöffua sin Röst /
och siunga then nya Sängen för Stolen / och
för the fyra Diuren / och för the Äldsta / sampt
medh Anglarna / hwilken the i så motto / som nu
sagdt

Esa 6.

Apoc. 14.

sagdt är / i lte wordne äro / aff hwilckes Om-
genge och medhklingande iheras stoorä Glädie
och Frögd osäwelliga warder förmeerat och för-
ökät. Thenna är then Luftheeten som wi medh
Gud; Änglar haßua skolon effter Bpständel-
sen / och thenne är then Lågenheeten til hwilken
alle rättfinnige Chrisne kommandes warda i
ihet tilkomande Liffuet. Ther widh wi oss wihi
all Nöd och Ängest/wihi wår egen och wåre kär- }
komnes timeliga Död trösta skole / och wårom }
Herra och Frelsare Jesu Christo som oss iher til
hulpsit / och iher oppå medh sin eghen swetlösa
Nun försäckrat haßuer / tacka och loßua. Ho-
nom ware Loff Pris / Tack och Ähra / sampt
medh Fadrenom och then helgha Andä / nu ock
för wi han enda / Amen / Amen / Amen.

Om thenne wår salighe framlid-
ne Syster / haßuer iagh E. K. ihetta til at berät-
ta och kungöra : At hon i thenne Konungzliga
Hoffuudstaden Stockholm södd är / aff Ährlige
och Gudhfruchtighe Föråldrar : Ther hennes
käre Fadher haßuer varit en förnämligh Bor-
gare och Rådman i många Ähr / benämnd
Mårten Jönsson : Och är hoos them opfo-
sirat

strat i all Gudhachtigheet / Tucht och Åhrlig-
heet / til thes hon kom til then Ålder / at hon kun-
de giffuas i Mans echteligha Vingänge : Så
bleff hon aff sin kære Fadher / medh Slechts och
Wenners Samtyctio och betafelse giffuen then-
ne sin kære Mann / Åhrligh och Wälachtat Pe-
der Gröneberg / hwilken henne nu hierteligha
begråter / och hederliga later begraffua / tā hon
war på sitt adhertonde Åhr: Och hassuer medh
honom leffuat i 12. Åhr och 17. Dagar / vthi så-
dana Semio och Kärtilgheet / Lydno och Tienst-
achtigheet / at han sågher sigh icke kunna henne
therföre tillfyllest loffua / eller begråta / om han
ån Blodighe Tårar sålte : Ar ock i samma Ech-
testaps Vingänge wälsignat worden medh 5.
Barn / aff hwilcke 2. åro affsompnadhe och 3.
åro ån nu i Liffuet.

I Gudztienstene / Kyrclogång och Sa-
cramentens Bruck hassuer hon warit oförsu-
meligh : I sitt Hws achtsam / sachtmodigh och
tyflätigh / så at hon på inge andre Rwm hass-
uer haft lust til at wistas / en heller bekymrat
sigh om andras Lågenheeter eller Vårningar /
hwarcken medh förwetet hörande eller squaller
sampt förande / vthan latit hwar ock en bliffua
vthi

vthi sitt Wårde / och allenast bliffuit medh sith
heet och Koolighet i sijne egne Saker / som hon
haffuer wetat lända sijn kåre Man til troghet
Bistånd och kårlighit Behagh / och sijne kåre
Barn til Christeligh Vpuchtelse och Förfor-
dring / och sith Hwvfolet til åhrlligit och Christe-
ligt Lessuerne / såsom ock sijn fattige / torfftighe
Nåsta til Hielp och Vndsättning / aff then deel
Gudh henne hadhe teckes vnnna.

Hennes siwfdom hafue varit een heet febris,
eller skålffua / vthi hwilken hon haffuer legghat i
10. Bekor / och stelt sikh ganska toletiga / befalt
sikh Gudhi i Händer / medh idkesam Bön och
åfallan : brukades i åmpnligha thenne Schriff-
tennes Ord: Antingen / wij lessue eller
döo / så höre wij Herranom til. Jagh
weet at mijn Förlossare lessuer / och han
skal vpweckia mich aff Jordenne / etc.
Vthi tjina Händer befaler jagh mijn
Ande / tu haffuer återlöst mich tu troo-
faste Gudh.

Rom. 14.

Job. 9.

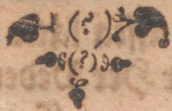
Psal. 30.

Haffuer ock åffta lätit falla till sikh mijn
kåre Medhbrodher Her Peder / och lätit honom

läsa för sigh allahanda Tröstespråk vthaff
S. Christenne: För hwilken hon ock haffuer
gordt sin Bekännelse/annammat afflösnig/
och vndsåat Herrans högwärdiga Natward.
Och strax ther effter är hon saligligha affsom-
nat/answardandes sin kära Stäl sinom Frel-
sare Jesu Christo i Händer / then 17. Septem-
bris, tå hon i 30. Åhr lessuat hadhe/ År så kom-
men vthu en Zämmerdaal vthi en Frögdesaal/
ther hon skal vara såsom Gudz helighe Anglar
åro i all Ewigheet. Hwilken Lågenheet hwar-
ken hennes käre Man eller Barn/ eller andre
hennes Wårdnadher / icke skola henne medh sin
omotteligha Sorg och Gråat misvonna/ vthan
heller vara gladha öffuer hennes saligha En-
dalycht: Tröstandes sigh ther widh / at the ock
tidsi komma skola / och warda Gudz helighe
Anglar lifte: Thet warder oss allom wisseligha
wedherfarandes som listom til Gudz Nåd för
Jesu Christi förskyllan skuld Amen/

Thet är wisseligha sant/ Amen

A M E N.

Epi.

Epitaphium.

A Naglas och qwisda må försan/
Dffuer Dödzens grymheet stoor/
Dwar och en wälbetäncker Man/
Som här vppå Jorden boor:
Ty ingen är för hans Ankomst/
Trygg / försäkrad eller frif/
Där hjälper ingen Macht / ey Gunst/
För hans Wredhe och Tyrannij/
När som itt Dws står alsom bäst/
Törs sigh lycksaligt prissa/
Så Kommer Döden ther til Gäst/
Stichtar fast annor wijsa /
Ja / söndrar och åtskillier slätt/
Then som äre förbunne/
På itt dffuernaturligt Sätt/
Thet ingen göra kunne.
Peter Grönbergh medh stoor qwisdo/
Är worden thetta war /
Ty Döden ifrå hans Sijdo/
Jtt Keffbeen tagit har/
Och thet icke i Sönnen söth/
Såsom medh Adam stedde/
Tå Gudh vthur hans Sijdo bröt
Dans Keffbeen / och tilredde:
Vthan medh sådant Sweda sår/
Som fast plagar och bister/

Ja/alt in til hans Dierta går/
Och thet i Stycken slijer.
Dans Dustru Kär / Margreta from/
Som Gudh har honom giffuet/
Thet Keffbeen är/ iagh talar om/
Som nu frå thetta Liffuet/
Ifrå all Sorgh och Nöddho swår/
Warder fordrat och tagen/
Til thet ewiga frögda Åhr
Och glädiefulla dagen.
Don war Gudhfruchtig i sin tijdh/
Nödtorffigom til willies/
Ty är Gudh henne mild och blyd/
Nu hon frå Werlden skilies/
Sin Man hon glädde ehwar hon war/
Som andra fromma Quinner/
Thes större sorgh han nu fädt har/
Then han ey snart förwinner/
I Dwset leffde hon i Maal/
Sitt eghit altijdh gjorde/
Lät sig ey wårda om annors saak/
Såsom een Quinna borde.
Töftlätigh/sachtmodigh och snål/
Thet man kan rätt berödmme/
Och Quinspersoner pryder wäl/
At här taga effter dömmme/
Dwadh flere Dygder efftergå/
(The förre iagh om talar)
Bestriffua/ låter iagh bestå/
En annan thet befalar.

Ty vndrar ingen rätt beräncet/
 At Peter Grönbergs Dierta
 Är nu medh sådan Sorg förkräncet/
 Som så fast monde wercka.
 Doch finnes ey i thetta Liff/
 Som off är här til handa/
 Sterckare Confortatiiff/
 Woot sådan Sorg och Wanda/
 In at man rätt besinner här/
 Och ther medh til fredz bliffuer/
 At thet så Dæxxans Willie är/
 Och sigh them vndergiffuer/
 Och at wij sielffue ey förstå/
 Dwad off/ ey heller androm/
 Nöttigot och gangligt wara må/
 Wadan wij här så wandrom.
 Doch äre the vthi högdor wårdh/
 För Gudhi/ som aff nådhe/
 Snart så een saligh hädhan färdh/
 Frå Sorg och alstöns wädha/
 Ty bättre är siunga Ängla sangh/
 Och see Gudz Ansicht blijda/
 In leffua här i Sorg och twang/
 Och medh Dieffuulen strijda:
 Bättre är wara medh fredh omklädd/
 In i Dlyckan swäffua/
 Wara för fienden alijdh redd/
 Försträckia sigh och bäffua.
 Bättre är wara vthi Gudz Dand/
 Och härligt triumpherä/

An wandra här på löfan Sand/
 Synder och Straff förmeera.
 Doo weet medh oss hwad hända kan/
 Som än äre i fahra/
 När Gudh sitt Straff på Folck och Land
 För Synden / wil ey spara/
 Therföre Peter Brönbergh all
 Sorg och Tårar stille/
 Giffue Gudh äbran i thet fall/
 Som thet så laga wille/
 Och henne ey then äbra stoor
 Misvonne / och förtycke/
 Som hon i helghe Änglars Choor
 Daffuer medh herligh smycke.
 Dennes små Barn iagh rådher nåst/
 At the sigh låta nöyia/
 Medh Gudz försynn / som aldrabäst
 Och kan til gode böyia/
 Them som på honom aff Diertans grund
 Trösta och påkalla/
 Then iagh them nu och alla Stund
 Wil önska och befalla.

PIE DEFVNCTÆ

Ad Maritum & Liberos *negueatis,*

VOs, ego nunc brevibus quod sum monitura ma-
 Et soboles, fidâ percipite aure, precor. (rite
 Sis memor illius quod vult dictamen honesti,
 Sisq; marite, DEl faderis, oro, memor.

Sis

Sis memor & nostri, quod nos contraximus inter,

Fœderis, in natos id residere scias,

Nostri legitimi qui sunt testamen amoris,

Quosq; ego decedens mœsta relinquo tibi.

Deniq; filioi vestro parete parenti,

Servantes semper iussa verenda DEI.

Id mea sub terras abiens mortalis imago

Suadet, & extremum jam jubet illa vale.

Arvidus Iohannis Tiderus Smoland.

A L I V D.

EXTINCTA LOQVITUR.

MVneribus quos terra suis dulcissima nutrit,
Hæc legite (ô quorum de grege nuper eram)

Quæ muti cineres alieno dicimus ore,

Et semel humana discite lege mori.

Fidite nec formæ, nec opes numerate nec annos,

Omnibus his poteram vincere, victa cado.

Nec si longa graves, circumdant atria ceræ,

Nec si multa pia, victima cæsa manu est,

Nec si plura sacras fragrarunt thura per aras,

Nec si arteis vobis, mille dedere DEI,

Linguaq; contigerit, quæ possit flectere Ditem,

Credite lanificas, flectere posse Deas.

Talia si possent, rigidas mollite sorores,

Nunc quoq; quæ terimur, contereremus humum:

Non parvum in gelido gereremus marmore nomen

Nomine cum veteri, quam malè conveniens!

Nomen quod roties lacrymis, gemituq; sequetur,

Conjugis orbat, nunc quoq; magnus amor,

Undè prius risus carpebat, & omnia læta,

Melle quod Hyblæo, dulcius antè fuit.

Hei mihi, quem video, longo rauescere questu,
Tundentem gemina, pectora mœsta, manu.
Horrentem impexisq; comis, & vestibus atris,
Manantem lacrimis insatiabilibus?
O dulcis conjunx, sunt hæc rara jura DEORUM:
Omnibus ad maneis, una eademq; via est.
Ante meos obitus, sibi me Libitina sacrauit,
Hoc est, quod superos, sæpè precata fui.
Me tibi fles raptam? gaude posuisse dolores,
Clade cita perij? sum cruciata minus.
Non ego tergemini canis indignantia rostra
Vidi, non oculos terruit Hydra meos,
Hinc hominum curas, tot despectamus inanes,
Et mixta alternis, gaudia falsa malis.
Hinc tumuli ridere mei ludibria possem
Idq; foret vestra, ni pietatis opus.
Tu facis obscurâ ne putrescamus in urna
Inscribens querulis; clara sepulcra notis:
Quæ tam concordēs longum testantia flammæ,
Diffundant titulos, in uova secla, meos.
Pro quibus officijs, longam tibi Numina vitam
Et vacuam curis dent, vacuamq; metu.
Ne teneris gnatis, geminent tua funera luctum
Quorum onus in patrio, nunc jacet omne sinu:
Ast ubi fera dies, fatalem vexerit horam,
Quæ solvat vinculis, te quoq; corporeis,
Latus in Elysiâ mecum spaciabere ripa
Quâ lauri vitreas lucus inumbrat aquas.

Andreas Fone Togcaſander Gothus.

ALIVD.

Libisonum carmen modulantur limina cuncta
Perri nunc Groneberg, & properant gemitus.
Hæc properant gemitus lachryma sparguntur ab oculis,
Vt fletu nequeant ora vacare diu.

Haud poterunt querulos jam jam frenare dolores,
 Natorum Lachryma fluminis instar eunt.
 Illorum luctus finem nec repperit ullum,
 Concussa est mæsto funere tota domus.
 Frigida mors quoniam gressus detorquet ad ades,
 Atq; acuit falces, ab sine lege rapit.
 Flores quos reperit carpit crudeliter omnes,
 Prosternens cunctum quod fuit ante, decus.
 Sternit humi Chloto juvenes simul atq; seniles,
 Exemplum monstrant bustula Margarida,
 Atropos aë subito fatalem induxerit horam,
 Ab quantum mors est imperiosa nimis.
 Proh dolor hanc duram Lachrym superare nequivis
 Voce licet superis nobiliore canens.
 Post varios tandem merbos magnamq; dolorem,
 Optatam requiem mors inopina tulit
 Vxori Gronenberg medio jam flore vigenti,
 Quæ excedens vitâ discipit esse Dei.
 Corde Deum coluit meditando mystica sacra,
 Ardenti studio, speq; fideq; valens.
 Dogmata vera colens, mundana negotia linquit,
 Ut magis atq; magis flagret amore Dei.
 Mitis erat semper gratis benefecit egenis,
 Erga homines cunctos mente benigna fuit,
 Fucus in ipsius reperitur pectore, nullus
 Ergo summ. in cælis, occupat illa locum,
 Aspectu Domini fruitur nunc læta perenni
 Corpus sed cæco conditur hîc tumulo.
 Sit stendi finis: nam mors preciosa piorum:
 Salve anima Elysiis addita perpetuis.

DEFUNCTA

Ad maritum, Liberos totamq; familiam.

Plaudite mortales genitori applaudite summo,
 Qui regit has terras celsaq; tecta poli.

Atq;

Atq; omnes gentes moderatur lamine phœbis,
 Imperio passim fulmineaq; manu.
 Cœlicolam est princeps cui parent sidera & æther,
 Cujus habeat robur brachia sine carens.
 Auxilium quibus & semper fert rebus in arctis,
 Cunctis qui lustrant lumina sacra Poli.
 Filius hûc patris miseris tulit optima dona,
 Cujus in horribili stat cruce nostra salus:
 Eripiens vinclos tenebris Acherontis opaci,
 Ut possint omnes recta subire Dei.
 Spiramen sanctum patulum demisit in orbem
 Dotibus exhilarans pectora mæsta suis.
 Pectoribus trepidis en reddat gaudia magna,
 Numinis ignaris dura & acerba dabit.
 Vos iterum moneo sacras adamate camœnas,
 Cœlicolumq; pater vos super astra vehet
 Diligite ergò Deum miseris succurrite egenis,
 Mens erga cunctos vestra benigna fiet.
 Tunc pater Æthereus spolia ampla referre parabit
 Vobis; si miseris præmia justa datis.
 Iam valeas conjunx proles charissima Matris,
 Et finem vester luctus habebit atrox.
 Dissolvi cupio & Christi nunc esse perennis,
 Ut triadem sanctam nocte dieq; canam:
 Nunc, ubi pax, requies, concors & gratia fratrum,
 Pectoribus puris, gaudia multa vigent.

Nicolaus Petri Ostrogorb. Nov.

